KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG PHẬT HOA NGHIÊM

QUYỂN 17

Phẩm 16: PHẠM HẠNH

Bấy giờ, Thiên tử Chánh Niệm bạch Bồ-tát Pháp Tuệ:

–Thưa Phật tử! Trong tất cả thế giới, chư Bồ-tát y theo giáo pháp của Như Lai nhuộm y xuất gia, làm thế nào mà đạt được phạm hạnh thanh tịnh, từ quả vị Bồ-tát đến đạo Vô thượng Bồ-đề?

Bồ-tát Pháp Tuệ nói:

–Này Phật tử! Đại Bồ-tát lúc tu phạm hạnh, nên dùng mười pháp làm đối tượng duyên để quán sát.

Đây là mười pháp: Thân và nghiệp của thân, ngữ và nghiệp của ngữ, ý và nghiệp của ý, Phật, Pháp, Tăng và giới.

Nên quán sát như vầy: Thân là phạm hạnh chăng? Cho đến giới là phạm hạnh chăng?

Nếu thân là phạm hạnh, thì phải biết phạm hạnh chẳng phải thiện, là phi pháp, là vẩn đục, là hôi xấu, là bất tịnh, là đáng nhàm chán, là trái nghịch, là tạp nhiễm, là tử thi, là nhóm trùng.

Nếu nghiệp của thân là phạm hạnh, thì phạm hạnh là đi, đứng, ngồi, nằm, là ngó bên này bên kia, là co duỗi, cúi ngước.

Nếu ngữ ngôn là phạm hạnh, thì phạm hạnh là âm thanh, hơi thở, môi, lưỡi, cuống họng, là nhả ra, nuốt vào, hạn chế, buông thả, là cao thấp, trong đục.

Nếu nghiệp của ngữ là phạm hạnh, thì phạm hạnh là thưa chào hỏi thăm, là nói lược nói rộng, là nói dụ nói thẳng, là lời khen lời chê, là lời an lập, lời tùy tục, lời rõ ràng.

Nếu ý là phạm hạnh, thì phạm hạnh là giác, là quán, là phân biệt, là nhớ nghĩ, là các thứ nhớ nghĩ, là các thứ tư duy, là ảo thuật, là ngủ mơ.

Nếu nghiệp của ý là phạm hạnh, thì phạm hạnh là tư tưởng, lạnh nóng, đói khát, khổ vui, lo mừng.

Nếu Phật là phạm hạnh, thì sắc là Phật chăng? Hay thọ, tưởng, hành, thức là Phật chăng? Tướng tốt, thần thông là Phật chăng? Hạnh nghiệp hay quả báo là Phật chăng?

Nếu Pháp là phạm hạnh, thì tịch diệt là Pháp chăng? Niết-bàn là Pháp chăng? Chẳng sinh là Pháp chăng? Chẳng khởi là Pháp chăng? Không thể nói nêu là Pháp chăng? Không phân biệt là Pháp chăng? Không đối tượng hành là Pháp chăng? Chẳng hợp tập là Pháp chăng? Chẳng tùy thuận là Pháp chăng? Không thủ đắc là Pháp chăng?

Nếu Tăng là phạm hạnh, thì Hướng dự lưu hay Quả dự lưu là Tăng chăng? Hướng Nhất lai hay quả Nhất lai là Tăng chăng? Hướng Bất hoàn hay quả Bất hoàn là Tăng chăng? Hướng Vô sinh hay quả Vô sinh là Tăng chăng? Ba minh hay sáu thông là Tăng chăng?

Nếu giới là phạm hạnh, thì đàn tràng là giới chăng? Hỏi thanh tịnh là giới chăng? Dạy oai nghi là giới chăng? Tam-yết-ma là giới chăng? Hòa thượng là giới chăng? A-xà-lê là giới chăng? Thế phát là giới chăng? Đắp y ca-sa là giới chăng? Khất thực là giới chăng? Chánh mạng là giới chăng?

Quán sát như vậy, đối với thân không chấp giữ, đối với sự tu tập không chấp trước, đối với pháp không chỗ trụ, quá khứ đã diệt, vị lai chưa đến, hiện tại vắng lặng, không người tạo nghiệp, không kẻ thọ báo, đời này chẳng dời động, đời kia chẳng cải đổi. Như vậy, trong đây pháp nào gọi là phạm hạnh? Phạm hạnh từ chỗ nào đến? Là sở hữu của ai? Thể là gì? Do ai làm? Là có? Là không? Là sắc? Là phi sắc? Là thọ? Là phi thọ? Là tưởng? Là phi tưởng? Là hành? Là phi hành? Là thức? Là phi thức?

Quán sát như vậy, vì pháp phạm hạnh chẳng thể nắm bắt được, vì pháp ba đời đều vắng lặng, vì ý không chấp trước, vì tâm không chướng ngại, vì đối tượng hành là vô nhị, vì phương tiện tự tại, vì thọ pháp vô tướng, vì quán pháp vô tướng, vì biết Phật pháp bình đẳng, vì đủ tất cả Phật pháp. Như vậy gọi là phạm hạnh thanh tịnh.

Lại nên tụ tập mười pháp. Những gì là mười? Đó là trí biết điều đúng điều sai, trí biết nghiệp báo quá khứ hiện tại vị lai, trí biết thiền Tam-muội giải thoát, trí biết các căn hơn kém, trí biết các thứ kiến giải, trí biết các cảnh giới, trí biết tất cả con đường đến nơi chốn, trí Thiên nhãn vô ngại, trí túc mang vô ngại, trí đoạn hẳn tập khí. Đối với mười trí lực của Như Lai, phải quán sát mỗi trí lực. Trong mỗi trí lực có vô lượng nghĩa, đều phải thưa hỏi. Sau khi nghe phải khởi tâm đại từ bi, quán sát chúng sinh mà chẳng lìa bỏ, tư duy về các pháp không có thôi dứt, thật hành nghiệp vô thượng không cầu quả báo, biết rõ cảnh giới như ảo mộng, như bóng, như tiếng vang, như biến hóa.

Nếu Bồ-tát nào tương ưng với quán hạnh như vậy, ở trong các pháp chẳng hai kiến giải, tất cả Phật pháp mau được hiện tiền, lúc mới phát tâm liền đạt được Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Biết tất cả pháp tức là tự tánh của tâm, thành tựu thân tuệ giác ngộ chẳng do người khác.

M